

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

สภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นองค์กรคริสตศาสนานิกายโปรเตสแตนต์องค์กรหนึ่งในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยคริสตจักรท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ตามสถิติ ณ เดือนธันวาคม 2009 มีคริสตจักรท้องถิ่นรวมกันทั้งสิ้น 687 แห่ง หมวดและศาลาธรรม 478 แห่ง รวมทั้งสิ้นเป็น 1,165 แห่ง คริสตจักรท้องถิ่น หมวดคริสเตียน และศาลาธรรม เป็นองค์กรคริสตศาสนาพื้นฐานและเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย นอกจากนี้จะมีผลต่อความเข้มแข็ง ความเจริญเติบโต และการเกิดผลในชีวิตของคริสตจักรท้องถิ่นเองแล้ว ยังมีผลกระทบต่อความเข้มแข็ง และ ผลของการดำเนินการของคริสตจักรภาค และสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่เป็นองค์กรกลางเชื่อมประสานอีกด้วย

คริสตจักรเป็น “ชุมชน” ของผู้คนที่มีความเชื่อศรัทธาในพระเยซูคริสต์ มีประสบการณ์ และชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากพระองค์ เป็นชุมชนที่บ่มเพาะ เลี้ยงดูเกื้อกูลกันให้แต่ละคนมีชีวิตที่เจริญเติบโตขึ้นเยี่ยงพระเยซูคริสต์มากขึ้นทุกวันและเกิดผลตามพระประสงค์ของพระองค์ การขับเคลื่อนชีวิตและการทำพันธกิจไปในทิศทางที่ถูกต้องย่อมส่งผลต่อความเจริญเข้มแข็งของตัวคริสตจักรเอง และมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชุมชนสังคมที่คริสตจักรตั้งอยู่ แต่ถ้าคริสตจักรท้องถิ่นขับเคลื่อนชีวิตและทำพันธกิจไปผิดทิศผิดทาง ย่อมส่งผลให้เกิดการชะงักงันในการเจริญเติบโต ความเข้มแข็ง และการเกิดผลในชีวิตของคริสตจักรตามจุดประสงค์หลัก อีกทั้งผู้คนที่อยู่ในชุมชนคริสตจักรไม่ได้รับการบ่มเพาะ เติบโตให้ชีวิตจิตวิญญาณที่มีคุณภาพและคุณค่าอีกด้วย

เป้าหมายของชุมชนคริสตจักรมีชีวิตอยู่ในสังคมโลกเพื่อเสริมสร้างให้สมาชิกแต่ละคนในชุมชนคริสตจักรมีจิตใจที่ทุ่มเทในการพัฒนาเสริมสร้างชีวิตคนในสังคมโลกให้มีคุณภาพมีคุณค่า และมีความหมายตามความเชื่อและหลักการหลักคิดในพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ ซึ่งสมาชิกคริสตจักรแต่ละคน มีภารกิจร่วมกันเสริมสร้างให้คริสตจักรเป็นชุมชนที่มีความรักเมตตาอบอุ่นด้วยสามัคคีธรรม เป็นชุมชนที่ทุ่มเทลงมือในการเสริมสร้างพัฒนาสมาชิกแต่ละคนให้เป็นสาวกของพระคริสต์

เป็นชุมชนที่แข็งแกร่งขึ้นด้วยการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อนำสู่การเปลี่ยนแปลงพัฒนาในชีวิต ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และผ่านกระบวนการคริสตศาสนพิธี เป็นชุมชนที่เจริญเติบโตขึ้นด้วยการมีชีวิตในการรับใช้กันและกันในงานและพันธกิจของคริสตจักร และรับใช้ชุมชนสังคมด้วยการส่งสมาชิกคริสตจักรแต่ละคนเข้าไปในชุมชน/สังคมโลก เพื่อเป็นเกลือและแสงสว่างของพระคริสต์แก่ผู้คนในสังคมโลก เพื่อนำผู้คนให้เข้ามารู้จัก ขอมรับพระเยซูคริสต์เป็นสรณะในชีวิต และชีวิตได้รับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตในทุกมิติ มีคุณค่า ความหมาย และความหวัง

คริสตจักรท้องถิ่นในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ กระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม ระบบคุณค่าในชีวิตความกระแสสังคม และปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการคริสตจักรตามแบบการบริหารจัดการองค์กรทั่วไป ยังผลให้ชุมชนคริสตจักรมีชีวิตและการขับเคลื่อนพันธกิจไปในทิศทางที่คลาดเคลื่อนไปจากเป้าหมายเดิมของชุมชนคริสตจักรตามรากฐานในพระคริสต์ธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์ของคริสตจักร สรรณะของคริสตจักรได้แปรเปลี่ยนจากการยึดมั่นพระประสงค์ของพระคริสต์ ไปเป็นการยึดมั่นตามกระแสวัตถุนิยม ริค วอร์เรน (Rick Warren) ได้แบ่งเหตุปัจจัยในการขับเคลื่อนชีวิตและทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นที่คลาดเคลื่อนไปจากหลักการพื้นฐานของพระคัมภีร์ไว้ 6 ประการ คือ

- (1) คริสตจักรที่ขับเคลื่อนชีวิตและทำพันธกิจตามประเพณีที่ตนคุ้นเคย
- (2) คริสตจักรที่ยึดตัวบุคคลหรือผู้นำเป็นหลัก
- (3) คริสตจักรที่ใช้เงินหรืองบประมาณเป็นตัวกำหนดการขับเคลื่อนชีวิตและทำพันธกิจของตนเอง
- (4) คริสตจักรที่มุ่งสร้างบรรยากาศในการนมัสการที่ตื่นเต้นเร้าใจ
- (5) คริสตจักรในเมืองหลายแห่งทุ่มเทกับการสร้างอาคารสถานที่และอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย
- (6) หลายคริสตจักรต้องการดึงดูดให้ผู้คนในชุมชนเข้าร่วมในการนมัสการของคนจึงมุ่งเน้นจัดโปรแกรมกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้าร่วมในคริสตจักร

การขับเคลื่อนชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่คลาดเคลื่อนไปจากเป้าหมายเดิมบนรากฐานพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ และคริสต์ศาสนศาสตร์เช่นนี้สามารถเห็นได้โดยทั่วไป อีกทั้งสามารถเห็นผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคริสตจักรท้องถิ่นและสภาคริสตจักรในภาพรวม แต่กลับพบว่า ไม่ได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาความจริงในเรื่องนี้อย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ

การกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการเกี่ยวกับคริสตจักรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจในด้านต่าง ๆ ตลอดจนระดับของความสำคัญตามตัวชี้วัด โดยต้องเป็นข้อมูลที่สามารถสะท้อนภาพของสถานการณ์จริง หรือสามารถอธิบายถึงกระบวนการทำพันธกิจของคริสตจักรและผลที่ได้รับ เพื่อประกอบการวางแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีการกำหนดนโยบายและการดำเนินการมักจะตั้งอยู่บนประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องบางคน ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่เคยทำการศึกษาวิจัยที่เป็นระบบในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยถึงชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงกลุ่มเป้าหมายในภาคเหนือ ซึ่งสังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำพันธกิจและผลที่ได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเชื่อหลักคิดเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรตามพระคัมภีร์ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลความรู้ที่จะได้รับการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย และ ต่อการกำหนดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและการบ่มเพาะพัฒนาความเชื่อศรัทธาและทักษะการรับใช้ของนักศึกษาในสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่เฝ้าอำนวยการ นำชีวิตและนำการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในฐานะศาสนจารย์ และ ศิษยาภิบาล ต่อไป

โจทย์หรือคำถามการวิจัย

1. ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมายเป็นอย่างไรบ้าง และคริสตจักรมีพันธกิจในด้านใดบ้าง
2. ผลกระทบจากกระแสสังคมด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันที่มีต่อชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมายเป็นอย่างไร
3. ผลที่เกิดจากการทำพันธกิจด้านต่าง ๆ ของคริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมายเป็นอย่างไรบ้าง
4. แนวทางปรับปรุงหรือพัฒนาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมายในด้านใดบ้างและอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพื้นฐานเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงกลุ่มเป้าหมาย โดยมีจุดประสงค์การศึกษาวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมาย บนรากฐานความเชื่อหลักคคของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ และคริสต์ศาสนศาสตร์
2. เพื่อศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมาย ความวัฒนธรรม และสภาพที่เป็นจริงที่ได้รับผลกระทบจากกระแสสังคมด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมาย
4. เพื่อศึกษาแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมายบนรากฐานของพระคัมภีร์ และหลักการของคริสต์ศาสนศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัย ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคเหนือ ซึ่งสังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 3 คริสตจักร ได้แก่ คริสตจักรเบธานี คริสตจักรห้วยพานเหนือ และคริสตจักรห้วยมะนะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2553 ถึง ธันวาคม พ.ศ.2554 รวม 1 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1) สภาคริสตจักรในประเทศไทย ใช้ข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ในการกำหนดนโยบายสำหรับคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคเหนือ ในสังกัดภาคที่ 10 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สร้างแผนแม่บทการหนุนเสริม ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่สังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 ในสภาคริสตจักรในประเทศไทย สร้างแผนแม่บทของหน่วยงานเสริมพันธกิจคริสตจักรของสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2) สถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ ใช้ข้อมูลและผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการการผลิตศิษยาภิบาล ศาสนาจารย์ และผู้นำคริสตจักรที่มีความรู้และทักษะที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความเป็นจริงในชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงกลุ่มเป้าหมายต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คริสตจักรท้องถิ่น

คริสตจักรท้องถิ่นคือองค์กรพื้นฐานของคริสต์ศาสนา เป็นชุมชนของผู้ที่เชื่อศรัทธาในพระเยซูคริสต์ ตั้งใจและอุทิศตนที่จะดำเนินชีวิตเยี่ยงพระคริสต์ มีเป้าหมายในการเสริมให้ชุมชนต่าง ๆ ในแผ่นดินโลกนี้มีคุณภาพชีวิต และความสัมพันธ์ตามแนวเชื่อแนวกิจเรื่องแผ่นดินของพระเจ้า กล่าวคือรักพระเจ้าด้วยสุดจิตสุดใจ และรักเพื่อนมนุษย์ดังรักตนเอง ด้วยความรักที่เสียสละแบบพระคริสต์ และถือเป็นภาระความรับผิดชอบที่จะนำคนอื่นให้มามีความสัมพันธ์กับพระคริสต์ และร่วมชีวิตเจริญเติบโตขึ้นในแผ่นดินของพระเจ้า

คริสตจักรท้องถิ่นในโครงการวิจัยครั้งนี้หมายถึง คริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่ตั้งถิ่นฐานในภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะในชีวิตและการทำพันธกิจของคน ที่มีการดำเนินการชีวิตคริสตจักรและการทำพันธกิจคริสตจักรตามแนวทางของแบปติสต์ที่ผนวกกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบคริสเตียนกะเหรี่ยง

2. ชีวิตคริสตจักร

ชีวิตคริสตจักร หมายถึง คุณภาพชีวิตในชุมชนคริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความคิดความรู้สึก สัมพันธภาพ และจิตวิญญาณ ของทั้งส่วนบุคคล และชีวิตร่วมกันในชุมชนของผู้ที่เชื่อคือคริสตจักร นอกจากนี้ยังหมายถึง วัฒนธรรมคริสเตียนและองค์กรในชุมชนคริสตจักรกะเหรี่ยง และการขับเคลื่อนพันธกิจต่าง ๆ ของคริสตจักรด้วย

3. พันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น

พันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น คือ ภาระหน้าที่ที่คริสตจักรท้องถิ่นแต่ละแห่งต้องกระทำ ซึ่งถือว่าเป็นกิจการงานที่ได้รับมอบหมายจากพระคริสต์ จึงถือเป็นกิจที่กระทำด้วยพันธะผูกพันกับองค์พระผู้เป็นเจ้า ซึ่งประมวลเป็นพันธกิจหลัก 5 ประการดังนี้ (1) ด้านสามัคคีธรรมในชุมชนคริสตจักร การสมานฉันท์ การช่วยเหลือเกื้อกูล การเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และการ

ดำเนินชีวิตและทำพันธกิจอย่างประสานกลมกลืนเชิงร่างกายเดียวกัน (2) การบ่มเพาะเอาใจใส่เสริมหนุนทั้งด้านความเชื่อศรัทธา ความคิด ทัศนคติ ระบบคุณค่า และพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของสมาชิกให้มีชีวิตที่เป็นสาวกของพระคริสต์ (3) การร่วมกันในคริสต์ศาสนพิธีที่สื่อสร้างถึงความหมาย คุณค่า ในชีวิต และเป็นการยกย่องเทิดทูนพระเจ้าเป็นผู้ที่สูงสุดในชีวิตด้วยการนมัสการพระองค์ (4) เป็นชุมชนผู้เชื่อศรัทธา ที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบในการเผยแผ่ข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์และนำผู้คนให้เข้าร่วมในชีวิตแผ่นดินของพระเจ้า และ (5) การออกไปปรับใช้ประชาชนในสังคม ในพระนามของพระเยซูคริสต์เจ้า เป็นเหมือนแสงสว่างสำหรับสังคมโลก เพื่อตอบสนองต่อชีวิตที่ทุกข์ยาก ถูกทอดทิ้ง ไร้ที่พึ่ง ถูกรังควาน สิ้นหวัง รู้สึกด้อยค่า ไร้ความหมาย ให้ได้พบกับคำตอบใหม่ในชีวิตจากพระเยซูคริสต์ ที่จะเปลี่ยนชีวิตให้มีคุณค่า มีความหมาย และมีความหวัง

4. สภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทย คือ องค์การศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ที่รวมตัวกันเพื่อทำพันธกิจของพระเจ้าในประเทศไทย อันประกอบด้วยพันธกิจด้านการประกาศ เผยแพร่พระกิตติคุณ พันธกิจด้านการศึกษา พันธกิจด้านการรักษาพยาบาล และพันธกิจอื่น ๆ โดยมีหลักข้อเชื่อ ข้อปฏิบัติ และธรรมเนียมเดียวกัน อยู่ภายใต้การปกครองเดียวกัน ด้วยวิธีการเลี้ยงตนเอง ปกครองตนเอง และประกาศพระกิตติคุณด้วยตนเอง ซึ่งในปัจจุบันประกอบด้วยคริสตจักรภาค 19 ภาค